

לַתַּת לָהֶם חַיִּים בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלַתַּת לָהֶם חַיִּים בְּעוֹלָם הַבָּא.
בא ראה, כי הוא לקצות הארץ
 זביט, לתת להם מזון ולספק
 אותם מכל מה שהצטרכו, משום
 שהוא משגיח בה תמיד, שכתוב
 (דברים יא) תמיד עיני ה' אלהיך בה
 מרשית השנה ועד אחרית שנה.
 משום שארץ זו מה פתוב בה?
 (משלי לא) ממרחק תביא לחמה.
 אחר כך היא נותנת מזון וטרף
 לכל חיות השדה, שכתוב (שם)
 ותקם בעוד לילה ותתן טרף
 לבייתה וחק לנערותיה.

ועל זה כי הוא לקצות הארץ
 זביט תחת כל השמים וראה, את
 כל בני העולם לתת להם מזון
 וספוק לכל מה שצריך כל אחד
 ואחד, שכתוב (תהלים קמה) פותח
 את ידך ומשביע לכל חי רצון.
 דבר אחר כי הוא לקצות הארץ
 זביט, להסתכל במעשי בן האדם
 ולהשגיח בכל מה שעושים בו
 בני אדם בעולם. תחת כל
 השמים וראה, מסתכל ורואה כל
 אחד ואחד.

בא ראה, פיון שראה הקדוש
 ברוך הוא מעשי סדם ועמרה,
 שלח להם אותם המלאכים
 להשחית את סדם. מה פתוב?
 וירא לוט. ראה את השכינה? וכי
 מי יכול לראות שכינה? אלא
 ראה זהר אחד שמאיר ועולה על
 ראשיהם. ואז, ויאמר הנה נא
 אדני, באל"ף דל"ת כמו
 שנתבאר. ובגלל השכינה אותו
 האור שהאיר הוא אמר סורו נא
 את בית עבדכם ולינו ורחצו
 רגליכם.

לא עשה כך אברהם, אלא
 בתחלה אמר ורחצו רגליכם,
 ואחר כך ואקחה פת לחם וגו'.
 ורחצו רגליכם והשפמתם

וּלְמִיּהָב לֹוֹן חַיִּין בְּעֶלְמָא דְאַתִּי.
תא חזי, כי הוא לקצות הארץ זביט. למייהב
 לון מזונא ולספקא לון מכל מה
 דאצטריכו, בגין דאיהו אשגח בה תדיר,
 דכתיב, (דברים יא) תמיד עיני יי אלוהיך בה
 מרשית השנה ועד אחרית שנה. בגין דארץ
 דא מה כתיב בה (משלי לא) ממרחק תביא
 לחמה, ולבתר איהי יהבת מזונא וטרפא לכל
 אנון חיון ברא דכתיב (משלי לא) ותקם בעוד
 לילה ותתן טרף לבייתה וחק לנערותיה.

ועל דא כי הוא לקצות הארץ זביט תחת כל
 השמים וראה. לכלהו בני עלמא למייהב
 לון מזונא וספוקא לכל מה דאצטריך כל חד
 וחד דכתיב (תהלים קמה) פותח את ידך ומשביע
 לכל חי רצון. דבר אחר כי הוא לקצות הארץ
 זביט. לאסתכלא עובדוי דבר נש ולאשגחא
 בכל מה דעבדי בני נשא בעלמא. תחת כל
 השמים וראה. מסתכל וחמי לכל חד וחד.

תא חזי, פיון דחמא קדשא בריך הוא
 עובדין דסדום ועמורה, שדר לון לאנון
 מלאכין לחבלא לסדום. מה כתיב וירא לוט
 חמא לשכינתא. וכי מאן יכיל למחמי
 שכינתא, אלא חמא זהר חד דנהיר דקא
 סלקא על רישייהו. וכדין ויאמר הנה נא
 אדני באל"ף דל"ת פמה דאתמר, ובגין
 שכינתא ההוא נהירו דנהיר קאמר, סורו נא
 אל בית עבדכם ולינו ורחצו רגליכם.

לא עבד הכי אברהם, אלא בקדמיתא אמר
 ורחצו רגליכם ולבתר ואקחה פת לחם
 וגו'. אבל לוט אמר סורו נא אל בית עבדכם
 ולינו. ולבתר ורחצו רגליכם והשפמתם
 אבל לוט אמר סורו נא אל בית עבדכם ולינו, ואחר כך ורחצו רגליכם והשפמתם

והלכתם לדרפכם. בגין דלא ישתמודעון בהו
בני נשא.

ויאמרו לא כי ברחוב נלין. בגין דקף הו
עבדי אורחין דעאלין תמן לא הוה
בר נש דיכנוש לון לביתא, ועל דא אמרו לא
כי ברחוב נלין. מה כתיב ויפצר בם מאד
וגו'. תא חזי כד קדשא בריה הוא עביד דינא
בעלמא, שליחא חדא עביד ליה, והשתא
חמינן תרי שלוחי, אמאי וכי לא סגי בחד.
אלא חד הוה, ומה דאמר תרי (הכי הוא ודאי בגין דחד)
חד הוה לאפקא ליה ללוט ולשזבא ליה, וחד
למהפך לקרתא ולחבלא ארעא, ובגין כף
אשתאר חד: (דף קו ע"א).

מדרש הנעלם

רבי פתח בהאי קרא (שופטים ג) ואלה הגוים אשר הניח
יי לנסות בם את ישראל. אמר רבי חזי הוית
בההוא עלמא (ולית עלמא) קאים (ר"א ולית מעלה) אלא
באנון (דף קו ע"ב) דשליטין על רעותא דלבהון שנאמר
(תהלים פא) עדות ביהוסף שמו וגו'. אמר רב יהודה למה
זכה יוסף לאותה המעלה והמלכות, בשביל שפכש
יצרו. דתנינן כל הכובש את יצרו מלכותא דשמיא אחיל
עליה.

דאמר רב אחא לא ברא הקדוש ברוך הוא ליצר הרע
אלא לנסות בו בני אדם. ומי בעי קדשא בריה
הוא לנסותא בבני נשא. אין. דאמר רב אחא מנא לן
מדכתיב, (דברים יג) פי יקום בקרבך נביא וגו' ובא האות
והמופת וגו' פי מנסה יי אלהיכם וגו'. ולמה בעי נסותא
דדא כל עובדוי דבר נש אתגלי קמיה, אלא שלא לתת
פתחון פה לבני אדם. ראה מה כתיב ולוט יושב בשער
סדום, דהוה יתיב לנסותא לברייתא.

אמר רבי יצחק מאי דכתיב (ישעיה נז) והרשעים פים

לדרפכם, פדי שלא ידעו בהם
בני האדם.

ויאמרו לא פי ברחוב נלין.
משום שפך היו עושים: אורחים
שנכנסים לשם, לא היה בן אדם
שיכניסם לבית. ועל זה אמרו,
לא פי ברחוב נלין. מה כתוב?
ויפצר בם מאד וגו'. בא ראה,
כשתקדוש ברוך הוא עושה דין
בעולם, שליח אחד עושה אותו,
וכעת ראינו שני שליחים, למה?
וכי לא מספיק באחד? אלא אחד
היה, ומה שאמר שנים [קד זה ודאי,
משום שאחד] - אחד היה להוציא את
לוט ולהצילו, ואחד להפך את
העיר ולהשחית את הארץ, ולכך
נשאר אחד.

מדרש הנעלם

רבי פתח בפסוק זה, (שופטים ג)
ואלה הגוים אשר הניח ה' לנסות
בם את ישראל. אמר רבי, ראיתי
באותו עולם, [ואין העולם] עומד [ואין
מעלה] אלא באותם ששולטים על
רצון לבם, שנאמר (תהלים פא)
עדות ביהוסף שמו וגו'. אמר רב
יהודה, למה זכה יוסף לאותה
המעלה והמלכות? בשביל
שפכש יצרו. ששנינו, כל הכובש
את יצרו, מחיל עליו את מלכות
השמים.

שאמר רב אחא, לא ברא הקדוש
ברוך הוא את היצר הרע אלא
לנסות בו בני אדם. והאם רוצה
הקדוש ברוך הוא לנסות בני
אדם? כן. שאמר רב אחא, מנין
לנו? משכתוב (דברים יג) פי יקום
בקרבך נביא וגו' ובא האות
והמופת וגו', פי מנסה ה'
אלהיכם וגו'. ולמה צריך נסיון,
שהרי כל מעשי בני אדם גלויים
לפניו? אלא שלא לתן פתחון
פה לבני אדם. ראה מה כתוב?

ולוט ישב בשער סדום, שהיה יושב לנסות את הבניות.

אמר רבי יצחק, מהו שכתוב (ישעיה נז) והרשעים פים נגרש וגו'? אפלו בשעת דינו של רשע הוא